

НОДАВЛАТ ҲУДУДИЙ ТЕЛЕКАНАЛЛАР СТРУКТУРАСИ ВА ФАОЛИЯТИГА УМУМИЙ ТАВСИФ

Каллибекова Динора

Кораколпок давлат университети Журналистика факултети

1-курс талабаси

<https://doi.org/10.5281/zenodo.6985231>

Аннотация. Ушбу мақола Ўзбекистон Республикасида фаолият олиб бораётган ҳудудий нодавлат телеканалларнинг структураси ва бугунги кундаги фаолияти мавзусига бағишланади. Нодавлат телеканаллари ўз кўрсатувлари орқали халққа нафақат маданий ҳордиқ, балки маънавий озуқа бериши учун ҳам катта хизмат қилаётгани эътироф этилади. Шунингдек, ҳудудий нодавлат телеканаллари фаолиятида тижорийлашув ва ихтисослашув жараёнлари ёритилади.

Калит сўзлар: нодавлат телеканаллар, ҳудудий нодавлат телеканаллар, тижорийлашув, ихтисослашув.

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА СТРУКТУРЫ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НЕГОСУДАРСТВЕННЫХ РЕГИОНАЛЬНЫХ ТЕЛЕКАНАЛОВ

Аннотация. Данная статья посвящена структуре и текущей деятельности региональных негосударственных телеканалов, действующих в Республике Узбекистан. Общеизвестно, что негосударственные телеканалы оказывают людям большую услугу не только культурно-развлекательной, но и духовной пищей через свои передачи. Также освещаются процессы коммерциализации и специализации в деятельности региональных негосударственных телеканалов.

Ключевые слова: негосударственные телеканалы, региональные негосударственные телеканалы, коммерциализация, специализация.

GENERAL DESCRIPTION OF THE STRUCTURE AND ACTIVITY OF NON-STATE REGIONAL TELEVISION CHANNELS

Abstract. This article is based on the structure and details of regional non-governmental TV channels operating in the Republic of Uzbekistan. Obshchepriznano, chto negodarstvennye TV channels okazyvayut lyudyam bolshuyu sluzhnoy not only cultural-entertainment, no i dukhovnoy pishchey cherez svoi peredachi. Takje osveshchayutsya processy kommersializatsii i spetsializatsii v deyatelnosti regionalnyx non-sudarstvennyx telekanov.

Keywords: non-governmental television channels, regional non-governmental television channels, commercialization, specialization.

КИРИШ

Ўзбекистон нодавлат телеканаллари Ўзбекистон Республикасининг миллий манфаатларига жавоб берадиган ижтимоий аҳамиятга эга телевизион маҳсулотларни ишлаб чиқариш ва эфирга узатишга асосланади. Уни ташкил этишдан кўзланган мақсад шуки, муаллифлик ҳуқуқлари бўйича халқаро талабларга, “Давлат тили тўғрисида”ги қонунга, шунингдек, электрон оммавий ахборот воситалари соҳасидаги замонавий талаб ва стандартларга риоя этган ҳолда Ўзбекистонда нодавлат эфир телевидениесининг яхлит тизимини шакллантиришдан иборат.

ТАДҚИҚОТ МАТЕРИАЛЛАРИ ВА МЕТОДОЛОГИЯСИ

ЎзНТТ – барча нодавлат телекўрсатувларни бирлаштирадиган ягона механизм бўлиб, у нодавлат станциялар даражасини оширади. Бу телестанцияларга нафақат маълум бир туман доирасида, балки бутун республика бўйлаб ҳам такомиллашувига туртки бўлади ва Ўзбекистон аҳолисига қизиқарли лойиҳалар яратган инсонлар ижоди билан танишиш имконини беради. ЎзНТТ фаолияти, тузилиши, вазифалари ва режалари ҳақида қуйидаги фикрларни айтишимиз мумкин: 2004 йил 21-22 май кунлари ЎзЕОАВМА ташаббуси билан Тошкент шаҳридаги “Дедеман силк роад” меҳмонхонасида ҳудудий эфир телестудиялари директорларининг умумий йиғилиши бўлиб ўтди. Унда рақобатбардош телемахсулотларни биргаликда ишлаб чиқариш, ўзаро алмашиш, сотиб олиш ва эфирга узатиш, шунингдек, оммавий медиа соҳасидаги замонавий стандартларга жавоб берадиган минтақавий нодавлат эфир телевидениесининг яхлит тизимини яратиш мақсадида “Ўзбекистонда нодавлат эфир студияларининг ягона эфир телестудияларини ташкил этиш тўғрисида”ги меморандум имзоланди. 2004 йил 7 сентябрь куни ЎзЕОАВМА ва 24 та ҳудудий эфир телестансиялари муассислигида Ўзбекистон нодавлат телекомпаниялари — ЎзНТТ телестансиялари — Ўзбекистонда миллий миқёсдаги биринчи нодавлат телестансиялар корпорацияси ташкил этилди. 2004 йил 7 октябрь куни телецет Тошкент шаҳар Мирзо Улуғбек тумани ҳокимлиги тадбиркорлик субъектларини рўйхатга олиш инспекциясининг 000727-04-сонли гувоҳномасини, 15.10.2004 й. — оммавий ахборот воситасини Илм-фан – Учинчи Ренессанс пойдевори 141 рўйхатдан ўтказиш тўғрисидаги 415-сонли ЎзАПИ сертификати, 15.11.2004 й. - ЎзАси 0000793-сонли лицензиясини олди. ЎзЕОАВМА 2004 йил охирида Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлигининг ташкилий ва техник қўллаб-қувватлаши билан биринчи жиддий қадам сифатида нодавлат телестанцияларга, ЎзЕОАВМА ва ЎзНТТ аъзоларига техник ёрдам кўрсатиш лойиҳасини амалга оширишни бошлайди. 2005 йил 1 апрель куни ЎзЕОАВМА томонидан тасдиқланган нодавлат телевидение ва радиоузатишни ривожлантириш дастури доирасида ўша даврда маънавий ва жисмоний жиҳатдан эскирган узатиш ускунасидадан фойдаланган бир қатор нодавлат телевизион станциялар (ёки ўша пайтда алоҳида узатгичлар бўлмаган), хусусан, “Марғилон – ТВ”, “Шарқ–ТВ”, “Тўрткўл ТТВ”, “Ишонч”, “Қизилқум — ТВ”, “Бекобод ойнаи жаҳони”, “Қарши – ТВ”, “Қизилқум–ТВ”, “Мулоқот” ва “Тагаққуот TV” – ярим ўтказгич базасида қурилган замонавий телевизион узатгичларга эга бўлди. Барча телекўрсатувлар МРМ объектларида хизмат кўрсатиш ва ишлаш учун ўрнатилди, бу транзиттерлар эфирга узатиладиган частоталар ЎзНТТ телеканалига ўрнатилди, бу эса ўз навбатида ахборот хавфсизлигини ва узатиш ускуналарини ишлатишнинг ишончлилигини оширишга ёрдам берди.

ТАДҚИҚОТ НАТИЖАЛАРИ

Ўтказилган тадбирлар мажмуаси юқорида қайд этилган нодавлат телекомпанияларнинг эфирга узатилиши сифатини сезиларли даражада ошириш имконини берди, улар томонидан тақдим этилган асбоб-ускуналар орқали ўз дастурларини ЎзНТТ дастурий блокининг эфирга узатилишидан бўш вақтларида эфирга узатди, шунингдек, ЎзНТТ телеканалининг Ўзбекистон телевидениесидagi ўрнини мустаҳкамлади ва унинг эфир зонасини кенгайтди. Минтақавий телевизион станцияларни дастурларни тайёрлашнинг профессионал рақамли усулларида фойдаланишга ўтиш нафақат телевизион эшиттириш сифатини сезиларли даражада яхшилаш, балки дастурларни тайёрлаш бўйича операцион харажатларни сезиларли

даражада камайтиришга имкон берди. 2005 йил 25 июлда ЎзНТТ телеканалининг эфирга узатилиши доирасида пойтахтнинг 30-каналда эфирга узатилди ва 2006 йил 21 март куни Наврўз умумхалқ байрамида ЎзНТТ дастури “Камалак-ТВ” эфир кабель тармоғида алоҳида телевизион канал сифатида эфирга узатила бошлади. ЎзНТТ телеканалининг тўлиқ дастурий блоки алоҳида телевизион канал сифатида объектив сабабларга кўра ЎзНТТ минтақавий ҳамкор станциялари мавжуд бўлмаган ҳудудларда ҳам эфирга узатилади. Телевизион тармоқни ривожлантиришнинг навбатдаги босқичи 2005-2006 йилларда ўтказилган частота танловларида иштирок этиш эди.

Илм-фан – Учинчи Ренессанс пойдевори 142 Бугунги кунда ЎзНТТнинг “Эркин фикр” телестудияси томонидан ишлаб чиқарилаётган телевизион маҳсулотлари, ҳудудий телестудиялар томонидан тайёрланадиган энг яхши эшиттиришлар, маҳаллий ва хорижий ишлаб чиқарилган ҳужжатли ва бадиий фильмлар ўз ичига олади. ЎзНТТ телеканали орқали узатиладиган бугунги кунда 5 соатдан ортиқ кундалик дастурий блокнинг давомийлиги, томошабинлар Ўзбекистон Республикаси ҳудудида тахминан 20 миллионни ташкил этади. Шу билан бирга, ЎзНТТ дастурий блокнинг бир қисми сифатида ахборот узатиш улуши мунтазам равишда ортади.(1)

Бундан ташқари, ҳудудий нодавлат телестудиялар томонидан тайёрланадиган, ўлканинг тарихи, унинг маданий ва тарихий мероси, таниқли маданият ва санъат намояндалари, қизиқарли касб-ҳунар эгалари, шунингдек, республика ҳудудида рўй бераётган ижтимоий, маданий ва сиёсий ҳаёт воқеалари ҳақида ҳикоя қилувчи энг яхши эшиттиришлар мунтазам эфирга узатилмоқда. Ташкилотнинг тузилиши бошқа телеканалларга қараганда бошқача тарзда қурилган. Телесети Марказий офисининг асосий иши тегишли таҳририятларга муайян дастурларни ишлаб чиқариш, уларнинг фаолиятини мувофиқлаштириш, шунингдек, НТТ телеканалининг ҳамкор-минтақавий станцияларига ягона Телесети дастурий блокни тузиш ва тарқатишга буюртма беришга қаратилган. Ўзбекистон Давлат телеканалларининг очилиши, хусусий радиоэшиттириш телекомпанияларининг пайдо бўлиши муносабати билан ҳудудларнинг телекоммуникация тармоғи янада ривожланди. Бундан ташқари, нисбатан қисқа вақт ичида кўплаб кичик, кўпинча ярим юридик кабель телевизион студиялари бутун вилоят бўйлаб кенг тарқалди.

Ҳозирда давлат телекоммуникация муҳитини янада ривожлантириш учун асос сифатида рақамли эшиттиришга, аналог радиореле линияларини рақамли маълумот узатишга ўтказишга универсал ўтиш дастурини танлади. Ўзбекистон Республикаси бўйлаб рақамли телевидение технологияларини жорий этиш ва кенгайтириш учун муҳим ишлар амалга оширилди. Республикада анъанавий ахборот воситаларини ўзгартиришга ўзларининг тузатишларини киритган янги ахборот технологиялари фаол равишда татбиқ этилмоқда. Таҳлиллар шуни кўрсатадики, бугунги кунда ҳудудларнинг Интернет-оммавий ахборот воситалари асосан босма нашрларнинг аналоглари билан намойиш этилган. Шу билан бирга, ушбу сегментда радио ва телевизион эшиттиришларни ташкил қилиш бўйича бир қатор ишлар қилиниши керак.

Ҳудудий телерадио ва радиоэшиттиришларни тўғридан-тўғри Интернет орқали тарқатишни бошлашди. Интернет медиа каналларига глобал ахборот маконига киришни ташкил этиш имконини берди ва Илм-фан – Учинчи Ренессанс пойдевори 143 мамлакатнинг бошқа минтақаларида ва Ўзбекистон ҳудудининг маданий ҳаётига оид янгиликлар ва трансляцияларни онлайн равишда рўйхатдан ўтказишга киришди.

Ўзбекистон Республикасидаги барча фаолият соҳаларини, шу жумладан телекоммуникация соҳасини ахборотлаштириш дастурининг амалга оширилиши муносабати билан ҳудудий каналларда компьютер технологияларидан фойдаланишда кенг қўламли ўзгаришлар юз берди. Буларнинг барчаси минтақаларда ахборот технологияларини ривожлантиришга кучли тurtки берган давлатнинг ахборот сиёсатининг натижасидир.

МУҲОКАМА

Шундай қилиб, кўплаб телевизион каналларнинг замонавий фаолият кўрсатаётган шароитида маҳаллий телестудиялар томошабинларни жалб қилиш учун давлат телевидениеси билан рақобатлашиши керак. Ҳудудий телеканалларни ишлаб чиқарувчи давлат дастурлари ҳудудий каналларнинг частоталарида рус, ўзбек тилларида эфирга узатилади. Қўмиталар телевидениега масъул бўлган ва дастурларнинг ғоявий-сиёсий ва бадий даражаси, телевизион эшиттиришнинг ҳолати ва янада ривожланиши ва телевизион дастурларни яратиш учун ишлатиладиган техник воситалар учун масъул бўлган.

Техниканинг ривожланиши натижасида телевизион студияларда кўрсатувларни ташкил этиш сезиларли даражада қайта кўриб чиқилди. Кўп сонли кичик нашрлар иккита асосий нашрни алмаштирди – тематик дастурларнинг нашрлари ва ахборот нашрлари. Томошабинлар орасида унчалик машҳур бўлмаган телевизион кўрсатувлар ўз таркибига кўра кўп компонентли, мураккаб билан алмаштирилиб, публицистик, кўнгилочар дастурларни шакллантирди. Ҳудудий нодавлат телеканалларидан бири бўлган “Тараққиёт TV” телеканали қисқа вақт ичида ўз томошабинини топиб улгурди. “Тараққиёт TV” телерадиокомпанияси 1995 йилда ташкил этилган бўлиб, бугунги кунда Фарғона водийсидаги энг йирик медиа компания ҳисобланади. “Тараққиёт TV” телерадиокомпанияси Фарғона, Андижон ва Наманган вилоятларида 10 000 дан зиёд томошабинга эга. “Тараққиёт TV” телерадиокомпаниясига “Тараққиёт” телеканали, “Юлдуз ФМ” радиостансияси ва “7x7” газетаси киради. Бугунги кунда кўплаб машҳур маҳаллий ва хорижий компаниялар у билан ҳамкорлик қилмоқда. Унинг “Айб қайноналардами ёки келинларда???", “Бахт калити қаерда?”, “Миллион жамоаси”, “Табобат биздан бошланган”, “Дин насиҳатдир”, “Юртим ошхонаси”, “Ҳукукий маслаҳатлар”, “Донолик олийжаноблик намунаси”, “Аёл ва жамият”, “Қайноналар мактаби” каби лойиҳалар ўз томошабинини топди. Бу телеканалда Мавлуда Аҳмедова ва Муҳаммад Али Gold сингари ижодкорлар фаолият олиб боради. Лойиҳаларнинг барчасига бирдек ижобий баҳо бериб бўлмаса-да, халқ эътирофи этаётганлари ҳам йўқ эмас. Мавлуда Аҳмедованинг “Оила илми” телелойиҳасида Турсуной Содикова билан Илм-фан – Учинчи Ренессанс пойдевори 144 ўзаро суҳбат олиб борилади. Унда телетомошабинлар билан тўғридан-тўғри мулоқот қилинади. Бу кўрсатув йиллар давомида такрор-такрор экранда намоиш этилади. Унда томошабинлар ўзларини қизиқтирган саволлар ва муаммоларни ҳал этиш йўллари савол-жавоб орқали билиб оладилар. “Оила илми” кўрсатувининг 1-сонидан бошловчи Мавлуда Аҳмедова томошабинлар томонидан жўнатилган саволларни ўқиб эшиттиради. Турсуной Содикова уларга ўзининг ҳаётий тажрибаси ва илмий салоҳиятидан келиб чиқиб жавоб беради (2). Суҳбатда қайнона-келин ўртасидаги муносабатни мустаҳкамлаш, шунингдек, шахсий ҳаётдаги ўзаро муносабатларга оидинлик киритишга асосланган оила тилсими тарғиб қилинган. Бу кўрсатувга қайноналар ҳам,

келинлар ҳам савол билан мурожаат қиладилар. Кўрсатувнинг ҳар бир сонини каттаю кичик бирдек севиб томоша қилади. Натижада томошабинлар ўзлари учун тўғри йўл топишлари мумкин. Бу кўрсатув ҳаётга енгил-елпи қараётган айрим инсонлар учун тарбия ўчоғи вазифасини бажаради. Телевизион лойиҳанинг ўзбек халқи руҳига ниҳоятда яқинлиги, миллий хусусиятларни инобатга олиб тайёрланиши унинг қисқа муддатда миллий кўрсатув сифатида томошабин қалбидан чуқур жой эгаллашига сабаб бўлган эди. Кўрсатувнинг дастлабки муваффақияти унинг номи билан белгиланади. “Оила илми”нинг ўзбекча жаранги ҳамда оҳанграбоси лойиҳанинг муваффақият калити ҳисобланади. Бизнинг фикримизча, миллатимизга, халқимизга хос бўлган миллийликни кўрсатган ҳолда, одамлар орасидаги меҳр-оқибатни мустаҳкамлаш - дастурнинг асосий мақсади бўлган оила тилсимини очиб берилган. Кўрсатув таъсир доирасининг кенгайиши ва оммалашуви сабабларидан бири – оқибат, ишонч, меҳр каби инсоннинг нозик туйғуларига дахлдорлиги. Бу сифатлар “Оила илми” кўрсатувининг намоёишида ҳам айнан сақланиб қолган. “Айб қайнонадами ёки келинда???” телелойиҳани ҳам Мавлуда Аҳмедова олиб боради. Бу кўрсатув ҳам оилани мустаҳкамлашга хизмат қилади. Телелойиҳага кўпни кўрган, ҳаётнинг аччиқ-чучугини тортган Кимёхон Раҳматуллаева таклиф этилган бўлиб, у бошловчи томонидан берилган саволларга ҳаётини тажрибадан келиб чиққан ҳолда жавоб беради (3). Кўрсатув давомида Турсуной Содиқованинг ибратли фикрларидан унумли фойдаланилади. Шунингдек, мавзуга оид видеоролигларни ҳам кези келганда кўрсатиб ўтилади. “Оила илми” ва “Айб қайнонадами ёки келинда???” кўрсатувлари ҳар қандай ёшдаги телетомошабин учун маънавий озуқа бера олади. Кўрсатувда умуминсоний ва миллий мавзулар олиб чиқилган. Маълум бир қаҳрамоннинг ҳаёт йўли орқали бутун бошли жамоа, жамият, қолаверса, бир оиланинг тақдири нақадар нозик эканлиги маҳорат билан очиб берилган. Кўрсатув иштирокчилари Илм-фан – Учинчи Ренессанс пойдевори 145 билан бўлган интервьюлар, тарихий лавҳалар, қаҳрамоннинг элу юрт олдидаги ва ўз олдидаги бурчини қай даражада бажариши намоён этилади. Натижада юртимиздаги маънавий-маърифий ҳаёт ўзининг реал ифодасини топади. “Бахт калити” кўрсатувининг “Қизларга болаликданок илм беринг” мавзусидаги кўрсатувидеа эса 2020 йил 24 августда ўтказилган “Тараннум” танловининг ғолибаси Мадина Қобулованинг ижодий фаолиятига бағишланган (4). Мадинанинг тарбиясида ота-онасининг ўрни ҳақида алоҳида тўхталиб ўтилган. Нашида куйловчи Мадинахоннинг истеъдоди жаҳонда эътироф этилди. Илм олиш жараёнида тафаккурнинг ривожланиб бориши Мадинанинг ҳаёти намунасида очиб берилди. Ҳар бир томошабинда Мадина Қобулованинг мураккаб ва ҳар ким удалай олмайдиган, ноёб овоз соҳиби эканлиги касбига меҳр қўйиб, унинг қилган хизматларига, одамийлик фазилятларига тасаннолар айтади. Зотан, томошабинда ана шундай кайфиятни уйғотиш кўрсатувнинг ғоявий мундарижасини бойитади. “Оила илми”, “Бахт калити” сингари телевизион лойиҳаларнинг намоёиши - хусусий телеканалларнинг аҳолини жалб этиш сари қўйилган муҳим қадамлардан бири саналади. Бу кўрсатувлар аҳолига ўзгача руҳ – эстетик завқ, маънавий ҳордиқ бағишлайди. Оммабоп кўрсатувларнинг нодавлат телеканалларда тарқалишида дунё тажрибасида қўлланилаётган энг сўнгги усуллардан фойдаланиш урф бўлмоқда. Шу ўринда кўрсатув бошловчиси Мавлуда Аҳмедова ҳақида икки оғиз сўз: Телевизион кўрсатувлар бошловчиси, студиядаги мулоқотни ташкил этувчи модератор – бу артистик қобилиятларга эга, ёқимтой, реакция тезлиги юқори бўлган, топқир, зукко, киришимли инсон. У бетакрор қиёфа, ёркин индивидуалликка эга бўлган,

кўрсатувда иштирок этиш учун студияга келган инсонлар билан бемалол мулоқотга кириша оладиган, ўзига ишонган ва шу билан бирга самимий бўлиши, ўзини эркин тутиши, студияга ташриф буюрган меҳмоннинг хурматини жойига қўядиган инсон. Албатта, унинг сўз бойлиги, оғзаки нутқи равон. Овози ва кўриниши ёқимли, эфир олиб бориш сирсиноатларидан хабардор. Ҳиссиётли, ҳазилкашлик, томошабин ва кўрсатув иштирокчилари билан, таъбир жоиз бўлса, дардига шерик бўла олиши ҳам муҳим аҳамиятга эга. Аслида, ихтисослашган кўрсатувларга ўша соҳа ва телевидениени яхши билганларни жалб этиш жаҳон амалиётида анъанага айланган.

Мавлуда Аҳмедова бошчилигидаги кўрсатувлар инсонни ахлоқий тарбиялашда муҳим роль ўйнайди. Кўрсатув қачон халқники бўлади. У халқ тилида халқона қилиб айтилса, ўшандагина халқ уни илиқ қабул қилади. Бугунги томошабиннинг креатив лойиҳаларга эътибори ва қизиқиши кучли. “MY5”, “Milliy”, “Toshkent” телеканаллари медиаматн яратишга Илм-фан – Учинчи Ренессанс пойдевори 146 қарашларни ўзгартириб, интерактивликни, томошабин руҳиятини, режиссурани бир сўз билан айтганда замонавий телевидение табиатини инобатга олиб эфир сеткасини шакллантираётгани дастурлар томошабинбоплигини таъминляпти. Анъанавий кўрсатувлар қолипидан, дастурлаш сиёсатидан чиқа олмаган телеканаллар ўз томошабинини йўқотади.

Кўйилаётган талаблардан бири телевизион медиаматн яратишга ёндашувни ўзгартириш лозим. Телеканаллардаги тематик кўрсатувлар бўйича жамоатчилик ва мутахассислар ўз мулоҳазаларини билдириб келган. Жумладан, “Бугун “Milliy” (TV) Телеканалда ҳам дунёнинг бошқа телевидениеларидан кўчирилган кўрсатувлар йўқ эмас. Бунга мисол тариқасида “MTV Show” дастурини келтириш мумкин. Кўрсатув “Вечерний Ургант” кўрсатуvidан кўчирилган бўлса-да, бу кўчирмакашлик муваффақиятли ва айни дамда “қимматбаҳо” чиққан (5) – деб ёзади журналист Қ.Шайхов. Кўрсатув бошловчилигига Миршакар Файзуллаев, Достон Убайдуллаев, Ўткир Муҳаммадхужаев, Женисбек Пиязов жалб этилган.

ХУЛОСА

Телекўрсатувларнинг кўнгилочар мавзулардаги кўринишлари ҳақиқий томоша даражасида ихлосмандлар қалбидан жой олиши шарт. Бунда бошловчининг санъаткорона маҳорати катта аҳамият касб этади. Унинг топқирлиги вазиятга қараб иш тутиши, гапга чечанлиги муҳимдир. Айниқса, санъаткорлар билан учрашувга асосланган томошалари беғубор қўлгуга сабаб бўлиши лозим. Ҳаёт ҳақиқатини бадиий ҳақиқатга айлантириш телевизион санъатнинг энг муҳим фазилатларидан биридир. Чунки, томошабин экранда содир этилаётган реал ҳаётдан кўра бадиий ҳақиқатга ишонади ва унга эргашади. Бу йиллар давомида ҳақиқатга айланган аксиомадир. Ҳар қандай санъат асари реал воқеликдан яъни ҳаётдан олинади ва у ёзувчи ёки драматургнинг фантазияси асосида бадиий тўқималари билан бойитилиб, умумлаштирилиб, типиклаштирилган ҳолда бадиийлик безаклари билан безатилиб, томошабинга ҳавола этилади.

REFERENCES

1. © 2002 — 2021. infoCOM.UZ
2. Содиқова Т. Оила илми 5 авг. 2017
3. “Айб қайноналардами ёки келинларда???” ,16.04.2021
4. “Бахт калити” 20.04.2021 5. Шайхов Қ. “МУ5”, “MilliyTV”, “Zo‘rTV”: Кимда қандай савия-ю, телеаудитория? <http://mail.zakovat.uz/content/read9426.html>,
5. Илм-фан – Учинчи Ренессанс пойдевори
6. РОЛЬ УЗБЕКСКОЙ НАЦИОНАЛЬНОЙ БОРЬБЫ
7. Рустамов Б. Н. ХОДИМЛАР БИЛИМИ ВА МАЛАКАСИНИ БАҲОЛАШДА АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ //Лучший инноватор в области науки. – 2022. – Т. №1. – С. 592-595.
8. Rustamov B. N. MA'LUMOTLAR VAZASINI BOSHQARISH TIZIMLARINI TAHLIL QILISH VA TAQQOSLASH //Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences. – 2022. – Т. 2. – №4. – С. 25-29.
9. Rustamov B. N. BigData: katta hajmdagi ma'lumotlarni tahlil qilish tamoyillari //Science and Education. – 2022. – Т. 3. – №4. – С. 178-182.
10. Вахтиёр Р. ORACLE МАЪЛУМОТЛАР БАЗАСИНИ БОШҚАРИШ ТИЗИМИДА МАЪЛУМОТЛАРНИ ҚИДИРИШНИ ТЕЗЛАШТИРИШ УСУЛЛАРИ //Scienceweb academic papers collection. – 2022.
11. Рустамов Б. Н. МАЪЛУМОТЛАР БАЗАСИ ЖАДВАЛЛАРИДА КЎП СОНДАГИ МАЪЛУМОТЛАРНИ ҚИДИРИШНИ ТЕЗЛАШТИРИШНИ ТАДҚИҚ ҚИЛИШ //Science and innovation. – 2022. – Т. 1. – №. А3. – С. 313-318.